

กิจกรรมที่ 7 ภาพสวยด้วยมือเรา

1. ผลการเรียนรู้

- 1.1 ใช้คำสั่งพื้นฐานในการวาดรูป
- 1.2 ใช้โครงสร้างแบบลำดับ เงื่อนไข และวนซ้ำ
- 1.3 เข้าใจวิธีนำค่าสุ่มไปใช้งาน

2. สาระการเรียนรู้

- 2.1 บล็อก Repeat
- 2.2 กลุ่มบล็อก Pen
- 2.3 บล็อก Pick Random

3. จุดประสงค์ ให้ผู้เรียนสามารถ

- 3.1 ใช้บล็อก Repeat ในการสร้างรูปทรงเรขาคณิตเบื้องต้น
- 3.2 สร้างชิ้นงานโดยใช้คำสั่งในกลุ่มบล็อก Pen

4. แนวคิด

กลุ่มบล็อก Pen ใช้ในการวาดรูป โดยสามารถกำหนดคุณลักษณะต่างๆ ของปากกาได้ เช่น การวางหรือยกปากกา ขนาดและสีปากกา สร้างการประทับตราให้ตัวละคร

5. สื่ออุปกรณ์

5.1 ใบงาน

ใบงานที่	เรื่อง	เวลา (นาที)
7.1	ลากเส้นเล่นลาย	20

5.2 ใบความรู้

- ใบความรู้ที่ 7.1 เรื่อง การสั่งงานแบบวนซ้ำ

5.3 อื่นๆ

- กระดาษต้นแบบ

6. วิธีดำเนินการ

6.1 การจัดเตรียม

- 6.1.1 ใบงานที่ 7.1 ตามจำนวนผู้เรียน
- 6.1.2 ใบความรู้ที่ 7.1 ตามจำนวนผู้เรียน
- 6.1.3 กระดาษต้นแบบ ตามจำนวนกลุ่ม

6.2 ขั้นตอนการดำเนินการ

- 6.2.1 ผู้สอนทบทวนเรื่องมุมและทิศทาง
- 6.2.2 ผู้เรียนทำใบงานที่ 7.1 เรื่องลากเส้นเล่นลาย ข้อ 1
- 6.2.3 ผู้เรียนศึกษาใบความรู้ที่ 7.1 เรื่อง การสั่งงานแบบวนซ้ำ แล้วทำใบงานที่ 7.1 ข้อ 2
- 6.2.4 ผู้สอนสรุปแนวคิดคำสั่ง Repeat
- 6.2.5 ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน
- 6.2.6 ผู้เรียนและผู้สอนสรุปการใช้คำสั่งของโปรแกรม Scratch

7. การวัดและประเมินผล

- 7.1 ตรวจคำตอบในใบงานและผลงาน
- 7.2 สังเกตการร่วมกิจกรรมในการระดมความคิดของผู้เรียน
- 7.3 สังเกตการทำงานและการทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน

8. แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

-

9. ข้อเสนอแนะ

- 9.1 การวาดรูปวงกลมในคอมพิวเตอร์ เป็นการวาดรูปหลายเหลี่ยมที่มีเหลี่ยมจำนวนมากทำให้มองเห็นเป็นวงกลม
- 9.2 ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนฝึกทักษะโดยทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมเป็นการบ้าน

ใบงานที่ 7.1 ลากเส้นเล่นลาย

ชื่อ-สกุล ..... เลขที่.....

1. ศึกษาการทำงานจากคำสั่งต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

<p>1.1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดตำแหน่ง $x = 0, y = 0$ 2) กำหนดทิศทางเป็น 90 3) วางปากกา 4) เดินหน้า 100 หน่วย 5) หมุนตามเข็มนาฬิกา 90 องศา 6) เดินหน้า 100 หน่วย 7) หมุนตามเข็มนาฬิกา 90 องศา 8) เดินหน้า 100 หน่วย 9) หมุนตามเข็มนาฬิกา 90 องศา 10) เดินหน้า 100 หน่วย 11) หมุนตามเข็มนาฬิกา 90 องศา 12) ยกปากกา 	<p>1.2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดตำแหน่ง $x = 0, y = 0$ 2) กำหนดทิศทางเป็น 90 3) วางปากกา 4) ทำข้อ 4.1 และ 4.2 ซ้ำ 4 รอบ <ol style="list-style-type: none"> 4.1) เดินหน้า 100 หน่วย 4.2) หมุนตามเข็มนาฬิกา 90 องศา 5) ยกปากกา
<p>วาดรูปผลลัพธ์ที่ได้</p>	<p>วาดรูปผลลัพธ์ที่ได้</p>

1.3 ข้อสรุปจากการทำงานในข้อ 1.1 และ 1.2 เหมือนหรือต่างกันอย่างไร

.....

.....

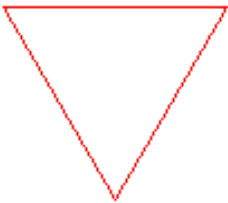

.....

.....

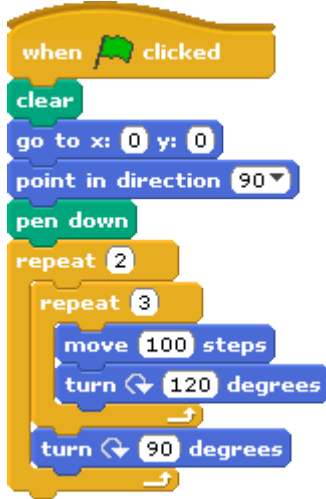
.....

2. สร้างโปรเจกต์ชื่อ Art1

2.1 วาดรูปสามเหลี่ยม โดยเขียนสคริปต์ดังนี้

ผลลัพธ์	แนวคิด	สคริปต์
<p>สามเหลี่ยม 1 รูป</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดพิกัด $x = 0, y = 0$ 2) กำหนดทิศทางเป็น 90 3) วางปากกา 4) วนซ้ำ 3 รอบ <ol style="list-style-type: none"> 4.1) เดินหน้า 100 หน่วย 4.2) หมุนตามเข็มนาฬิกา 120 องศา 5) ยกปากกา 	

2.2 ปรับปรุงสคริปต์ตามตัวอย่างต่อไปนี้

แบบที่ 1	แบบที่ 2
<p>1)</p> 	<p>2)</p>
<p>ผลลัพธ์</p>	<p>ผลลัพธ์</p>

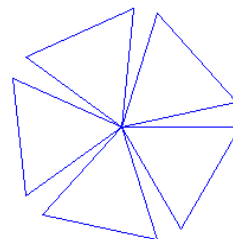

รู้หรือไม่ว่า.... เพียงแค่เรานำ 360 หารด้วยจำนวนรูปที่เราต้องการวาด เราก็จะได้ขนาดของมุมที่เราต้องหมุนไป เช่น ต้องการวาดสามเหลี่ยม 5 รูป ขนาดของมุมที่เราต้องหมุนไปจะเท่ากับ $360 \div 5 = 72$ องศา

```

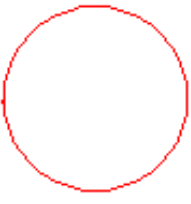
repeat 5
  repeat 3
    move 100 steps
    turn 120 degrees
  turn 72 degrees
    
```

- วาดรูปสามเหลี่ยม 1 รูป
- วนซ้ำ 5 ครั้ง (วาดรูปสามเหลี่ยมอีก 5 ครั้ง โดยในแต่ละรอบ หมุนไป 72 องศา)

มุมที่ต้องหมุน = 72 องศา

2.3 วาดรูปวงกลมโดยเขียนสคริปต์ดังนี้

ผลลัพธ์	แนวคิด	สคริปต์
	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดพิกัด $x = 100, y = 80$ ลากเส้นยาว 5 หน่วย หมุน 10 องศา ทำซ้ำข้อ 2 และ 3 จำนวน 36 ครั้ง (หมุนครบ 360 องศา) ได้รูปวงกลม 	<pre> clear go to x: 100 y: 80 pen down repeat 36 move 5 steps turn 10 degrees pen up </pre>

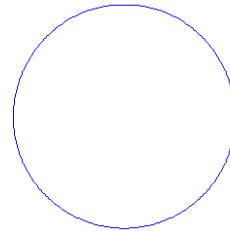

การวาดรูปวงกลม

วงกลมวาดจริงๆ ไม่ได้หรอกนะ แต่ว่าต้องวาดเป็นรูปหลายเหลี่ยม โดยจำนวนเหลี่ยมมีจำนวนมากพอก็จะมองเห็นเป็นวงกลมมากขึ้น โดยมีแนวคิดดังนี้

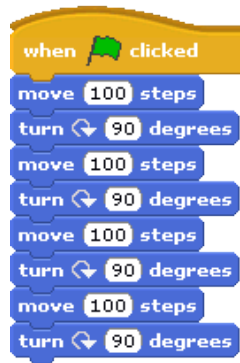
วาดรูป 360 เหลี่ยม

- ลากเส้น 2 หน่วย
- หมุน 1 องศา
- ทำซ้ำข้อ 1 และ 2 จนครบ 360 องศา

ใบความรู้ที่ 7.1 การสั่งงานแบบวนซ้ำ

การสั่งงานแบบวนซ้ำใช้สำหรับเขียนสคริปต์ที่สั่งให้การทำงานซ้ำกันไปมาหลายๆ รอบ ให้พิจารณา สคริปต์ที่สั่งให้ตัวละครเดินวนอยู่บนเวทีเป็นรูปสี่เหลี่ยม โดยเคลื่อนที่ไปข้างหน้า 100 ก้าว จากนั้นหมุนทิศ ตามเข็มนาฬิกาไป 90 องศา ทำแบบนี้ซ้ำกัน 4 รอบ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 การเขียนสคริปต์แบบลำดับ

สคริปต์ดังกล่าวมีบล็อกที่ใช้คำสั่งซ้ำกันจำนวนมาก สามารถเขียนสคริปต์ในรูปแบบของคำสั่งวนซ้ำ จะได้สคริปต์ที่สั้นลง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 2 การเขียนสคริปต์แบบวนซ้ำ

การแก้ไขสคริปต์ที่เขียนแบบลำดับทำให้เสียเวลาในการแก้ไข เช่น ถ้าต้องการให้ตัวละครเดินเป็นรูป สี่เหลี่ยมที่กว้างขึ้น ก็ต้องมีการแก้ไขสคริปต์ถึง 4 จุด ถ้าใช้การทำงานแบบวนซ้ำการแก้ไขสคริปต์จะทำได้ง่ายขึ้น

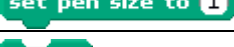

ตัวอย่างที่ 3 เปรียบเทียบการแก้ไขสคริปต์แบบลำดับและแบบวนซ้ำ

การควบคุมลำดับการทำงานแบบวนซ้ำ มีหลายลักษณะ ตามแต่ละชนิดของบล็อกควบคุม เช่น

บล็อก	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
	การทำงานซ้ำไม่รู้จบ	 เดินไปข้างหน้าครั้งละ 10 หน่วย เมื่อชนขอบเวทีให้เดินกลับ ทำซ้ำแบบนี้ไปเรื่อยๆ ไม่รู้จบ
	การทำงานซ้ำตามจำนวนรอบที่กำหนด	 เดินไปข้างหน้า 50 หน่วย หมุนตามเข็มนาฬิกา 36 องศา ทำซ้ำแบบนี้ 10 รอบ

กลุ่มบล็อก Pen

โปรแกรม Scratch มีกลุ่มบล็อก Pen ซึ่งเปรียบเสมือนปากกาที่ช่วยในการวาดรูปต่างๆ โดยสามารถกำหนดลักษณะปากกาได้ เช่น กำหนดสี ขนาดเส้น การยกปากกา การวางปากกา กลุ่มบล็อก Pen มีดังนี้

บล็อก	ความหมาย
	กำหนดสีปากกา สามารถคลิกเลือกสีได้
	กำหนดสีปากกา โดยระบุค่าสีเป็นตัวเลข
	เพิ่มหรือลดค่าสีปากกา
	เพิ่มหรือลดเฉดสีปากกา
	กำหนดเฉดสีของปากกา โดยระบุค่าเฉดสีเป็นตัวเลข
	เพิ่มหรือลดขนาดของปากกา
	กำหนดขนาดปากกา โดยระบุขนาดเป็นตัวเลข
	ประทับตราตัวละคร

บล็อกคำสั่งสุ่ม (pick random)

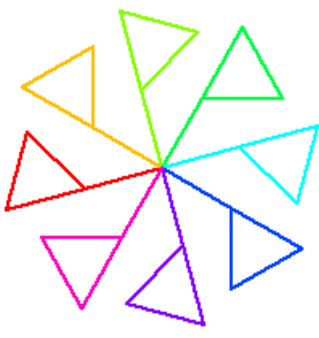
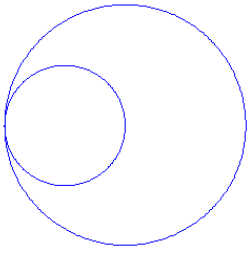

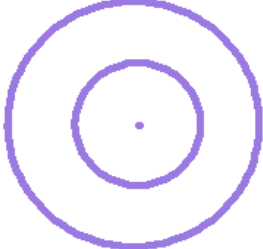
ในการเขียนสคริปต์โปรแกรมนอกจากการใช้คำสั่งพื้นฐาน เพื่อสร้างการเคลื่อนที่อย่างง่ายแล้ว โปรแกรม Scratch ยังมีคำสั่งสำหรับการสุ่มตัวเลข มีรูปแบบและการใช้งาน ดังนี้

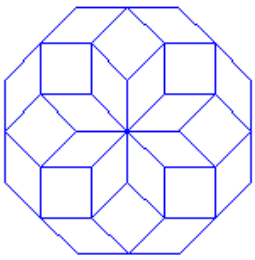
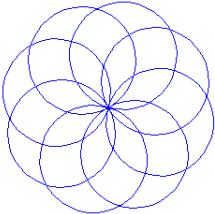
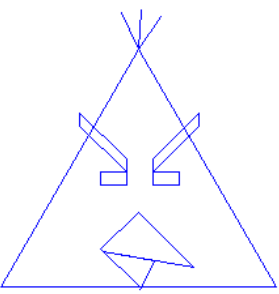
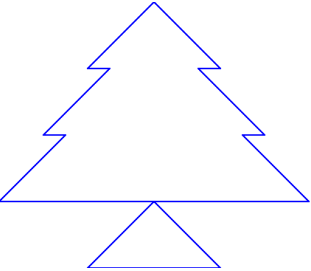
บล็อก	คำอธิบาย	ตัวอย่าง
	การสุ่มตัวเลข จาก 1 ถึง 10	 <p>ให้ตัวละครเคลื่อนที่ไปข้างหน้าเท่ากับตัวเลขที่ได้จากการสุ่มเลข 1 ถึง 10</p>
		 <p>ให้ตัวละครแสดงตัวเลขโดยการสุ่มเลขจาก 1 ถึง 10</p>
		 <p>ให้ตัวละครเคลื่อนที่ไปข้างหน้าเท่ากับตัวเลขที่ได้จากการสุ่มเลข 1 ถึง 10 โดยทำซ้ำคำสั่ง move เป็นจำนวน 5 ครั้ง</p>
		 <p>เคลื่อนที่ไปข้างหน้า 10 หน่วย โดยทำซ้ำคำสั่ง move 10 step เป็นจำนวนครั้งตามตัวเลขที่สุ่มได้</p>

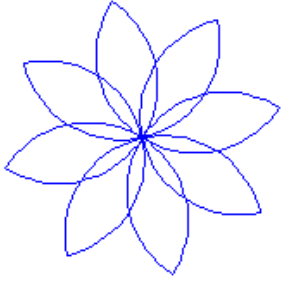

สร้างโปรเจกต์ชื่อ ArtPractice แล้วเขียนแนวคิดและสคริปต์ให้ตัวละครวาดรูปเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ ดังตารางต่อไปนี้

ผลลัพธ์	แนวคิด	สคริปต์
<p>สี่เหลี่ยม 8 รูป</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) วาดรูปสี่เหลี่ยม 1 รูป 2) กำหนดมุมในการวาดสี่เหลี่ยมรูปต่อไป 45 องศา 3) ทำซ้ำข้อ 1 และ 2 จนครบ 8 ครั้ง 	
<p>กงจักร</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>ธง</p>	<p>แนวคิดที่ 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วาดด้ามธง 2) วาดธงรูปสามเหลี่ยม <p>แนวคิดที่ 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วาดธงรูปสามเหลี่ยม 2) วาดด้ามธง 	

ผลลัพธ์	แนวคิด	สคริปต์
<p>ธงหลากสี</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>วงกลม 2 วง</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>คลื่น</p> 	<p>1) วาดครึ่งวงกลมด้านบน</p> <p>2) วาดรูปวงกลมด้านล่าง</p> <p>ทำซ้ำข้อ 1 และ 2 จนครบ 2 ครั้ง</p>	
<p>เป้า</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

ผลลัพธ์	แนวคิด	สคริปต์
<p>ดอกไม้สามมิติ</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>วงกลมดอกไม้</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>นกชีโมโท</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
<p>ต้นไม้</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

ผลลัพธ์	แนวคิด	สคริปต์
<p>กลีบดอกไม้</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1) กำหนดพิกัด $x = -100$, $y = -80$ 2) ลากเส้นสั้นๆ 3) กำหนดมุมหมุน 1 องศา 4) ทำซ้ำข้อ 2 และ 3 ไปจน 90 รอบ ได้กลีบดอกไม้ครั้งกลีบ 5) ..... 6) 	<pre> clear pen up go to x: -100 y: -80 pen down repeat 18 turn 5 degrees move 5 steps turn 90 degrees repeat 1 turn 90 degrees move 5 steps </pre>
<p>ดอกไม้</p> 	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	